

АНДРУСЕНКО Сергій Іванович,
*викладач кафедри бойового та
логістичного забезпечення Київського
інституту Національної гвардії України*
ЧИГАНОВ Олександр Дмитрович,
*курсант 3-го відділення 232 навчальної
групи ФСБД НГУ Київського інституту
Національної гвардії України*

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МЕДИЧНОЇ ЕВАКУАЦІЙНОЇ ТЕХНІКИ КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО ТА УКРАЇНИ

Медична евакуація є важливим елементом надання медичної допомоги у військових умовах. Вона дозволяє швидко і ефективно доставити поранених і хворих до медичних закладів, де вони можуть отримати необхідну допомогу. Через повномасштабне вторгнення РФ на територію України збільшилась необхідність ефективного та оперативного транспортування поранених. На сьогоднішній день МЕТ(медична евакуаційна техніка) є проблемною темою через її недостачу, а також її якість, що є нижчою, ніж у країн членів НАТО.

Проблематика теми полягає в критичній нестачі евакуаційної техніки в Україні. Наша країна має недостатню кількість евакуаційної техніки, щоб ефективно проводити евакуаційні операції на лінії зіткнення. Це може призвести до проблем та неможливості здійснення евакуації особового складу. Техніка, що була до початку повномасштабного вторгнення бажала кращого. Вона була застарілою або не відповідала жодним стандартам, що знижало її ефективність та безпеку військовослужбовців. Саме мала кількість вітчизняної техніки унеможлиблює ефективне транспортування поранених з лінії фронту до польових госпіталів.

Дослідження цієї проблематики може бути корисним для наступних цілей:

1. Розробка рекомендацій щодо модернізації евакуаційної техніки в Україні.
2. Покращення розуміння проблеми безпеки в Україні.
3. Підвищення рівня обізнаності про важливість евакуаційної техніки.

Санітарна евакуаційна техніка є важливим елементом військової медицини. Вона використовується для безпечного та швидкого транспортування поранених і хворих з поля бою до медичних закладів. У країнах членів НАТО МЕТ є одним із пріоритетних напрямків розвитку військових сил. Вона використовується для евакуації військовослужбовців, цивільного населення з зони бойових дій. Є декілька видів санітарної техніки у військах членів НАТО, а саме:
- Військові вертольоти (на прикладі UH-60Q Black Hawk). Є найпоширенішим видом евакуаційної техніки у західних союзників. Вони здатні швидко і ефективно евакуювати людей з будь-якої місцевості.
- Бронетранспортери (на прикладі M113). Можуть використовуватися для евакуації особовий склад з-під вогню противника.

- Автомобілі (на прикладі НММWV). Можуть використовуватися для евакуації людей на невеликі відстані з 2 та 3 лінії оборони.

В Україні санітарний евакуаційний транспорт не може конкурувати з західними аналогами, через застарілість техніки та зупинки розвитку технологій у цій галуззі. Майже всі одиниці техніки цього типу залишилися в нас від СРСР, перероблені з цивільних транспортних засобів, чи виготовлені у малій кількості вітчизняним промислом. Види санітарного транспорту ЗСУ:

- Військові вертольоти (на прикладі Мі-8). Є основним видом оперативної медичної евакуаційної техніки України. Вони здатні швидко і ефективно евакуювати людей з будь-якої місцевості, навіть якщо наші сили знаходяться у тилу противника.

- Бронетранспортери (на прикладі БММ-4С). Саме вони є найбільш захищеним транспортом для евакуації особового складу, але через недостачу вітчизняних машин проявляється залежність від західних союзників.

- Автомобілі (на прикладі «Богдан 2251»). Найпоширеніший вид евакуаційного транспорту в Україні починаючи з початку АТО 2014 року.

Характеристика	Україна	Країни НАТО
Кількість санітарного евакуаційного транспорту	Обмежена	Широкий спектр
Якість санітарного евакуаційного транспорту	Не відповідає найвищим стандартам	Відповідає найвищим стандартам
Можливість будівництва санітарного евакуаційного транспорту	Обмежено відсутністю можливостей масового будівництва	Не обмежено
Типи санітарного евакуаційного транспорту	Вертольоти, автомобілі	Вертольоти, літаки, бронетранспортери, автомобілі
Наявність санітарного евакуаційного транспорту	Вертольоти: невелика кількість автомобілі: велика кількість	Вертольоти, літаки, бронетранспортери: достатня кількість
Відповідність стандартам	Не відповідає	Відповідає

Таблиця 3.2. Стан закупівлі для Збройних Сил основних зразків нового і модернізованого озброєння та військової техніки у 2021 р. [5]

Зразки озброєння та військової техніки	Кількість, од
--	---------------

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Модернізовані літаки та вертольоти	20
Безпілотні авіаційні комплекси різних модифікацій	42
Бронетанкове озброєння і техніка	43
Артилерійські системи (самохідні гаубиці, міномети, автоматичні гармати до бронетанкового озброєння)	220
Протитанкове озброєння (протитанкові ракетні комплекси)	157
Зенітно-ракетний комплекс	6
Стрілецька зброя	776
Автомобільна техніка	123
Радіолокаційні станції	22
Наземні радіотехнічні засоби розвідки	171
Авіаційна техніка	7
Боєприпаси різного призначення (у т.ч. піротехнічні засоби, авіаційні, інженерні та хімічні боєприпаси)	3588668
Прилади нічного бачення	2490
Засоби зв'язку	54
Медична техніка	79
Засоби захисту інформації	156
Засоби радіоелектронної боротьби	1
Засоби хімічного захисту (реактивні піхотні вогнемети)	468
Технічні засоби тилового забезпечення	39

Ця таблиця демонструє недостатню кількість медичної техніки у ВСУ. Після аналізу техніки країн членів НАТО та України ми маємо певне розуміння обстановки:

- щодо теми вертольотів, то наші радянські Мі-8 хоча й показали себе у спеціальній операції на Азовсталі з евакуацією поранених, але все рівно

програють натовським гелікоптерам UH-60Q Black Hawk. Саме завдяки дальності польоту та швидкості руху «Чорні яструби» демонструють більшу практичність. Наразі завдяки ленд лізу Україна отримала декілька таких машин, але саме для медичних підрозділів постачання не було. Тим паче, використання літальних машин є ризиковим завданням через велику кількість засобів ППО рф;

- бронетранспортери є одним з найпоширеніших та практичних засобів для евакуації поранених, вони гарантують захист особового складу від ПТО та стрілецької зброї противника. Єдиний бронетранспортер України типу МЕТ є - БММ-4С. Вони побудовані на основі БТР-4, але кількість справної техніки не перевищує 10 одиниць. В свою чергу, МЕТ у наших союзників є М113, які були надіслані Україні в розмірі близько 100 одиниць. Вони забезпечують захист поранених завдяки корпусу капсулі всередині, що дає живучість особового складу навіть після влучання снаряду;

- медичні автомобілі України типу «Богдан 2251» на основі китайського Great Wall Wingle 5 мають змогу вивозу поранених лише з другої та третьої лінії оборони, через відсутність бронювання, в свою чергу натовські HMMWV мають змогу евакуювати поранений особовий склад з 1 лінії оборони, через необхідний бронезахист машини. Евакуаційна техніка країн НАТО та України має багато спільного. Вона використовується для евакуації людей і вантажів з зони бойових дій і є одним із важливих напрямків розвитку військових сил. Основні відмінності евакуаційної техніки країн НАТО та України:

- в країнах НАТО використовується більш широкий спектр евакуаційної техніки, ніж в Україні;
- в країнах НАТО використовуються більш сучасні типи евакуаційної техніки, ніж в Україні. Для підвищення ефективності евакуаційної техніки України необхідно:
- розширити спектр медичної евакуаційної техніки;
- модернізувати наявну евакуаційну техніку.

Список використаних джерел:

1. <https://autoconsulting.ua/article.php?sid=51868>
2. <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/viyskovyi-ssha-peredali-ukrayini-avtomobili-medichnoyi-evakuaciyi-217326.html>
3. <https://acmc.ua/boyovi-medichni-mashini-stan-ta-perspektivi/>
4. <https://uprom.info/news/vpk/ridkisna-ukrayinska-medychna-mashyna-bmm-4s-vykorystovuyetsya-u-boyah-na-shodi-krayiny-video/>
5. Інформаційний бюлетень “Біла книга 2021. Оборонна політика України”, с. – 111
6. Військово-фармацевтична логістика: навчальний посібник / О.П. Шматенко та ін.; за заг. ред. проф. Шматенка О. П. Київ : “Видавництво Людмила”, 2019. 146 с
7. Озброєння та військова техніка Сухопутних військ Збройних Сил України: тактико-технічні характеристики. Альбом / Нікітюк О.В., Качанов М.Б. та ін. УВМА . – Київ, СПД Чалчинська Н.В., 2019